

דף מ"ד

[ויקרא ט"ז י"ז] וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֵהָל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ עַד צֹאתוֹ וְכֹפֵר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד כָּל קֹהֶל יִשְׂרָאֵל.

פרישת כל אדם מההיכל בשעת הקטרת לפני ולפנים

בשעה שכהן גדול נכנס לפני ולפנים, בין לצורך הקטרת הקטורת לפני ולפנים, ובין לצורך מתן דמים של פר ושעיר לפני ולפנים, אסורים כל אדם להיות בהיכל באותה שעה, שנאמר, "וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֵהָל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ עַד צֹאתוֹ וְכֹפֵר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד כָּל קֹהֶל יִשְׂרָאֵל".

ומתוך כך שנאמר, "וְכֹפֵר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד כָּל קֹהֶל יִשְׂרָאֵל", משמע, שהכתוב מדבר בדבר שבו כפרת כל אלו שווה, והוא הקטורת, שמכפרת על כל אלו בשווה, להוציא את כפרת הפר והשעיר, שהפר מכפר עליו ועל אחיו הכהנים, והשעיר מכפר על ישראל.

ועניין זה, שהקטורת היא דבר שמכפר, למד רבי חנניא מהכתוב, "וַיִּקַּח אֶהָרֹן פָּאֶשֶׁר דָּבָר מִשֶּׁה וַיִּרְץ אֶל תוֹךְ הַקֹּהֶל וַיִּהְיֶה חֹחַל הַנֶּגֶף בְּעַם וַיִּתֵּן אֶת הַקְּטֹרֶת וַיִּכְפֹּר עַל הָעָם" (במדבר י"ז י"ב). וביארו בבית מדרשו של רבי ישמעאל, שהקטורת מכפרת על לשון הרע, כמו שכיפרה על אותם שבאה עליהם המגפה משום שדברו לשון הרע, שאמרו, "וַיִּלְנוּ כָּל עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּתְרַת עַל מִשֶּׁה וְעַל אֶהָרֹן לֵאמֹר אֲתָם הַמִּתְרַת אֶת עַם ה'" (במדבר י"ז ו'), וכפרתה מידה כנגד מידה, שיבוא דבר שבחשאי [=הקטורת הניתנת לפני ולפנים], וכפר על מעשה חשאי [=לשון הרע שרגילים לאומרו בחשאי].

ומתוך כך שנאמר, "וְכָל אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּאֵהָל מוֹעֵד", למדו, שדווקא באוהל מועד אסורים כל אדם לבוא, אבל בעזרה מותרים להיות.

ואין לומר שאיסור זה נאמר רק באוהל מועד שבמדבר, אבל בשילה ובית עולמים הדבר מותר^ח, שנאמר, "בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ", ללמד, שבכל המקומות, כשנכנס לכפר

^ח סלקא דעתך אמינא, משום דכתיב "אהל מועד" ולא איקרי אהל מועד אלא במדבר, וקרא יתירא הוא, דלא הוה צריך